

ул. Губкина, д. 24, п.г.т. Актюбинский,
Азнакаевский муниципальный район,
423304
тел. (факс): (85592) 3-16-63
E-mail: Svetlana.Strukova@tatar.ru

Губкин урамы, 24 йорт, Актүбә ш.т.п.,
Азнакай муниципаль районы, 423304
тел. (факс): (85592) 3-16-63
E-mail: Svetlana.Strukova@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«04» июнь 2021 ел

№ 45

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа турында»

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләргә саклауны гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты карар бирә:

1. «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны раслау турында».

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән түбәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының Интернет-телекоммуникация чөптәрендәге рәсми сайтында <http://aznakayevo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча урнаштырырга.

3. Карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Житәкче

И.И. Мөхәмәтжанов

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Актүбә шәһәр тибындагы поселок» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты карарына кушымта
«04» июнь 2021 ел № 45

2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм саклау буенча муниципаль программа

Муниципаль программа паспорты

Программаның Исеме	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә 2021-2023 елларга жирләрден файдалану һәм аларны саклау программасы (алга таба - Программа).
Нигез эшләү өчен программа	Россия Федерациясе Жир кодексы; «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон.
Заказчы, программаны эшләүче һәм башкаручы	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының "Актүбә шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге башкарма комитеты.
Программаның Максатлары	<ul style="list-style-type: none"> - Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - Поселок) жирләрне куллану һәм саклау нәтижәләлеген арттыру; - хужалык эшчәнлегенә деградациясен, бозылуын, пычрануын, пычрануын, пычрануын, пычрануын, бозылуын, жирләрне, башка тискәре (зарарлы) йогынтыларын булдырмау һәм бетерү; - жирләрден рациональ файдалануны тәэмин итү; - жирләрнең ундырышлылыгын саклауны һәм торгызуны тәэмин итү; - деградациягә, пычратуга, чүпләнүгә, пычратуга, жирләрне бозуга, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар булган жирләрне яхшыртуны тәэмин итү; - бистә халкының сәламәтлеген һәм тормыш эшчәнлеген өчен уңай шартлар тудыру өчен әйләнә - тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту.
Программаның Бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрден файдалану һәм саклау нәтижәләлеген арттыру; - жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны

	<p>оештыру;</p> <ul style="list-style-type: none"> - яшел үсентеләрне, туфракны саклау һәм торгызу; - жирләрне инвентаризацияләү үткәрү.
Программаны тормышка ашыру вакыты	2021 – 2023 еллар.
Программаны финанслау чыганаclarы	Жирле бюджет акчалары. Бюджет акчалары күләме фаразланган характерда һәм тиешле бюджетларны формалаштырганда билгеләнгән тәртиптә ел саен төгәлләштерелергә тиеш.
Программаның төп чаралары исемлеге	<ul style="list-style-type: none"> - бистә территориясен чүп-чардан чистарту буенча даими чаралар оештыру (өмәләр); - буш һәм рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалык әйләнешенә керту; - жир кишәрлекләрен үз белдеген белән алу фактларын ачыклау; - бистә чигендә жил эрозиясенә дучар булган участокларда куаклар һәм агачлар утырту; - жирләрне инвентаризацияләү; - жир салымын һәм жир кишәрлекләрен файдаланган өчен аренда түләвен вакытында түләүне контрольдә тоту; - бистәне төзекләндерү буенча чаралар үткәрү; - туфракның ундырышлылыгын саклап калу һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәре, куаклар һәм вак төякләр үсүдән саклау, жирләрнең торышын начарайтуның башка төрләрен саклау, минераллаштырылган полосалар булдыру.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре	<ul style="list-style-type: none"> - жирдән файдалануны тәртипкә салу; - жирләрне нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм саклау; - бистәнең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру; - бозылган жирләрне торгызу; - халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү; - бистәне төзекләндерү.
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Программаның үтәлешен Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) контрольдә тоту).

1. Гомуми нигезләмәләр

Әлеге Программа Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнгән.

Жир шәһәр төзелеше, экология һәм жир законнары таләпләре нигезендә торак,

житештерү, ижтимагый-эшлекле, рекреацион һәм башка халык яшәешен тәэмин итү объектларын урнаштыру өчен пространство-операция базисы булып тора.

Жирләрнең хокукый режимының аерылгысыз элементы булып әлеге территориядә әйләнә-тирә мохитне саклау тора, һәм, беренче чиратта, жирләрне төп табигый объект буларак саклау тора.

Жирләрне саклау астында, кеше гомере һәм сәламәтлеге өчен уңайлы булган жирләрнең сыйфатын, әйләнә-тирә мохитнең составы һәм аерылгысыз өлеше буларак, саклауга һәм торгызуга юнәлтелгән, торак пунктларның тотрыклы үсешен тәэмин итү максатларында торак, ижтимагый-эшлекле, мәдәни-сәламәтләндрү һәм башка объектларны урнаштыру урыны сыйфатында рациональ файдалану кирәклеген беркеткән оештыру, экологик, икътисадый һәм башка чараларның жыелмасын аңларга кирәк.

РФ ЗК 12 статьясындагы 2 пункты нигезендә, жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, пычрату, пычрату, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, шулай ук деградациягә, пычратуга, пычрануга, бозылуга, хужалык һәм башка төр эшчәнлекнең башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар булган жирләрне яхшырту һәм торгызуны тәэмин итү, шулай ук хужалык һәм башка төр эшчәнлектәге тискәре (зарарлы) йогынтыларына.

Моннан чыгып, жирләрне саклау максатлары белән, торак пунктларның тотрыклы үсешен тәэмин итү максатларында, кеше тормышы һәм сәламәтлеге өчен уңайлы булган жирләрнең сыйфатын саклау һәм торгызу өчен стимуллар һәм чикләүләр, шулай ук рөхсәтләр һәм тыюлар системасы аша, торак пунктларның тотрыклы үсешен тәэмин итү максатларында, Әйләнә-тирә мохитнең состав һәм аерылгысыз өлеше буларак, жирләрнең сыйфатын саклау һәм торгызу тәртибен билгеләү зарур.

Әлеге максатларны тормышка ашыру жир кишәрлекләренә хокук ияләренә төрле чаралар үткәру, шул исәптән туфракны радиоактив һәм химик матдәләр белән пычранудан, житештерү һәм куллану калдыклары белән пычранудан, пычратудан һәм башка тискәре (зарарлы) йогынтылардан саклау буенча, шулай ук яңа технологияләр кертү һәм бозылган жирләрне яңадан торгызу буенча чаралар үткәру буенча бурычлар йөкләү юлы белән башкарылачак. Жирле үзидарә органнарына, хужалык эшчәнлеге үзенчәлекләрен, табигый һәм башка шартларны исәпкә алып, жирләрне саклау планнарын һәм программаларын эшләү, шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда исәпкә алу (территориаль планлаштыру документларын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, планлаштыру проектларын эзерләгәндә) экологик таләпләрне, кагыйдәләр һәм нормативларны һ. Б. лар йөкләнә.

Жирләрне саклау максатларында жирләрне саклау буенча федераль, региональ һәм жирле программалар эшләнә, алар хужалык эшчәнлеге үзенчәлекләрен, табигый һәм башка шартларны исәпкә алып, жирләрне саклау буенча мәжбүри чаралар исемлеген үз эченә ала.

2. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Поселок Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгыш өлешендә Азнакай муниципаль районы территориясендә, Азнакай шәһәрненән көнбатышка таба 21 км һәм Бөгелмә тимер юл станциясеннән төньякка таба 36 км ераклыкта урнашкан.

Рельефлы Поселок Бөгелмә платосы һәм Бөгелмә-Бәләбәй калкулыгында урнашкан, Азнакай муниципаль районының Микулино һәм Мәлбагыш авыл жирлекләре белән чиктәш.

Бистәнең гомуми мәйданы – 1095 га, шулардан авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр - 468 га, шәхси ярдәмче хужалыклар - 110 га, көтүлекләр - 142 га, 140 га - яңа төзелеш өчен төзелешләр, 115 га – бакчалар һәм бакчалар, 40 га – урман жирләре, 21 га – юллар, 54 га - Башкалар.

Бистә территориясендә төрле рөхсәт ителгән жир кишәрлекләре бар. Иң кыйммәтле жирләр-авыл хужалыгы жирләренә караган авыл хужалыгы жирләре. Поселок территориясендә көтүлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Көтүлекләр шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан файдаланыла. Көтүлек азыгын барлык кулланучыларны да исәпкә алып, табигый көтүлекләр көчле йөкләнеш кичерми. Жирләрнең экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләнмәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

Жир һәм башка табигый ресурслар-тиешле территориядә яшәүче халыкларның тормыш эшчәнлегенә нигезе. Дәүләт жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны тәмин итү, Жирдә хужалык итүнең төрле рәвешләрен тигез хокуклы үстерү өчен шартлар тудыру, туфракның уңдырышлылыгын яңадан торгызу, табигый тирәлекне саклау һәм яхшырту, физик һәм юридик затлар жиренә хокукларны саклау һәм саклау максатларында жир мөнәсәбәтләрен жайга сала.

Бу максатларга ирешүдә жирле үзидарә органнары мөһим роль уйный, алар Жир һәм башка табигый ресурслардан файдалану өлкәсендә киң даирәгә ия.

Жирле үзидарә органнары жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә түбәндәге төп бурычларны хәл итәргә тиеш:

- алар карамагындагы жирләренә планлаштыру һәм куллану;
- жир төзелеше буенча эшләрне оештыру;
- законнар нигезендә жир белән килешүләр эшләү;
- Жир өчен түләү алу;
- муниципаль берәмлек территориясендә жирләрнең кулланылышын контрольдә тоту.

Бистә территориясендә төрле төрдәге территориаль зоналар урнаштырылырга мөмкин: торак, житештерү, рекреацион, авыл хужалыгы кулланышындагы һәм башкалар.

Жирле үзидарә органнары компетенциясенә бистә жирләрен инвентаризацияләүне оештыру һәм үткөрү керә.

Жирле үзидарә органнары бистә территориясендә жирләренә файдалануны контрольдә тоту. Алар бу бурычны дәүләт органнары белән тыгыз элемтәдә хәл итәләр, чөнки жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә контроль мөһим дәүләт функцияләре исәбенә керә. Жирләрдән нәтижәле файдалану һәм саклау максатларында жир законнары таләпләрен барлык физик, вазыйфаи һәм юридик затлар тарафыннан үтәүне контрольдә тоту бурычы булып тора.

Жирле үзидарә органнары жирләренә саклау һәм файдалануга дәүләт контролен гамәлгә ашыручы дәүләт органнарының территориаль бүлекчәләре белән тыгыз хезмәттәшлектә:

- жир законнарын бозуларны бетерү буенча чаралар күрелә;
- халыкка жир фонды торышы, аны куллану нәтижәлегенә һәм жирләренә саклау буенча күрелә торган чаралар турында хәбәр итәләр;
- жир кишәрлекләрен үз белдегә белән шөгыйльләнүгә юл куймыйлар;

- максатчан билгеләнешләренә туры китереп жир кишәрлекләрен файдалануның билгеләнгән режимы үтәлешен күзәтәләр;
- хужалык эшчәнлегенә барлык төрләренә жирләр бүлеп биргәндә табигатьне саклау таләпләрен үтәүне, предприятиеләрне һәм башка объектларны урнаштырганда, проектлаганда, төзөгәндә һәм эксплуатацияләгәндә экологик нормаларны үтәүне тәмин итәләр.

Бистә дәрәжәсендә жирләрне саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы рәвештә хәл итәргә мөмкин.

3. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Әлеге программаның төп максатлары булып тора:

- Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау нәтижәләлеге арттыру;

- хужалык эшчәнлегенә деградациясен, бозылуын, пычрануын, пычрануын, пычрануын, пычрануын, бозылуын, жирләрне, башка тискәре (зарарлы) йогынтыларын булдырмау һәм бетерү;

- жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү;

- жирләрнең уңдырышлылыгын саклауны һәм торгызуны тәмин итү;

- деградациягә, пычратуга, чүпләнүгә, пычратуга, жирләрне бозуга, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар булган жирләрне яхшыртуны тәмин итү;

- бистә халкының сәламәтлеген һәм тормыш эшчәнлеген өчен уңай шартлар тудыру өчен әйләнә - тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту.

Муниципаль программа түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрдән файдалану һәм саклау нәтижәләлеге арттыру;

- жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;

- яшел үсентеләрне, туфракны саклау һәм торгызу;

- жирләрне инвентаризацияләү үткәрү.

4. Программаның төп принциплары

Программа гамәлдәге законнар нигезендә эшләнгән һәм түбәндәге принципларга нигезләнгән:

- бистә Башкарма Комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклыгы;

- хисапчылык һәм контрольлек;

- нәтижәлелек.

5. Программаны тормышка ашыру вакыты

Программаны тормышка ашыру вакыты: 2021-2023 еллар.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Югарыда куелган бурычларны элге программаны гамэлгә ашыру механизмнары аша хәл итүне тәмин итүгә юнәлдерелгән программа чаралары исемлеге элге программага Кушымтада тәкъдим ителгән.

Программаны башкаручы тормышка ашыра:

- программаны тормышка ашыруны норматив-хокукый һәм методик яктан тәмин итү;

- программаны гамэлгә ашыру өчен бюджет акчаларын бирү күләмнәре һәм шартлары буенча тәкъдимнәр әзерләү;

- программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлдерелгән мәгълүмати һәм аңлату эшләрен оештыру;

- жирләренә саклау максатыннан бистә жирләренә инвентаризация үткәрәләр.

Жирләренә инвентаризацияләү жирләренә деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан билгеләнештә кулланылмый торган яки кулланылмый торган жирләренә ачыклау һәм рөхсәт ителгән жир кишәрлекләрен, башка характеристикаларны куллану нәтижәсендә башкарыла.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә тәмин ителәчәк:

- бистәне төзекләндерү;

- жирләренә сыйфат характеристикаларын яхшыртуу;

- жирләренә нәтижәле файдалану.

7. Программаны тормышка ашыру барышын контрольдә тоту

Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты Программаны тормышка ашыру барышын контрольдә тота.

8. Программаны тормышка ашыруның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Программаны тормышка ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү аның хисап финанс елында үтәлеше нәтижәләре буенча һәм тулаем программаны тормышка ашыру тәмамланганнан соң үткәрелә.

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- жирдән файдалануны тәртипкә салу;

- яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертү;

- жирләренә нәтижәле һәм рациональ файдалану;

- бистәнәң инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру;

- жимерелгән жирләренә торгызу;

- халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын арттыру;

- салым базасын арттыру;

- бистәне төзекләндерү.

2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм саклау буенча муниципаль программага кушымта

Программа чаралары исемлеге

№ п/п	Чаралар атамасы	Чараны үтәү вакыты	Чараны финанслау чыганаclarы	Чараны финанслау күләме (мең сум.)				Чараны башкаручы
				барлыг ы	2021 ел	2022 ел	2023 ел	
1.	Гражданнарга РФ һәм ТР жир законнарына аңлатма	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
2.	Бистә территориясен чүп- чардан чистарту буенча даими чаралар оештыру (өмәләр)	2021-2023 еллар	Жирле бюджет акчалары	30,0	10,0	10,0	10,0	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
3.	Буш һәм рациональ булмаган файдаланылмый торган жирләргә ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалык әйләнешенә керту	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
4.	Жир кишәрлекләрен үз белдегә белән алу фактларын ачыклау	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
5.	ТР Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгында консолидацияләгән һәм республика бюджетына	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты

	көргөн жер кишәрлеклөрөн арендалаган өчөн көргөн табыш нәтижеләре ясалды							
6.	Рөхсәтсез төзелеш фактларын ачыклау	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
7.	Бистә чигендә жер эрозиясенә дучар булган участкаларда куаклар һәм агачлар утырту	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
8.	Максатчан билгеләнеше буенча авыл хужалыгы билгеләнешендәге жерләренә куллануны тикшерү	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
9.	Бистәнен жер участкаларыннан файдалану нигезләренә законлылығына Контроль	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
10.	Жерләренә инвентаризацияләү	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
11.	Бистәнен жер участкаларыннан максатчан билгеләнешләренә һәм рөхсәт ителгән файдалануға туры китереп файдалануның билгеләнгән режимы үтәлешен контрольдә тоту	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
12.	Жер кишәрлеклөрөн файдалануның аерым шартлары булган (санитар-саклау, саклау, су саклау һәм башка зоналар) файдалануны контрольдә	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты

	тотуну гамэлгә ашыру)							
13.	Жир законнарын бозу фактлары буенча «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ, дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәте идарәсенен Азнакай бүлеге, гаепле затларны РФ һәм ТР законнары белән каралган җаваплылыкка тарту өчен материаллар жибәру	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
14.	Жир салымын һәм жир кишәрлекләрен файдаланган өчен аренда түләвен вакытында түләүне контрольдә тотуну гамэлгә ашыру	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты, «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы МКУ»
15.	Бистәне төзекләндерү буенча чаралар үткәрү	2021-2023 еллар	Жирле бюджет акчалары	2800,0	800,0	1000,0	1000,0	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты
16.	Туфракның ундырышлылыгын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үсемлекләре, куаклар һәм вак төякләр белән үстерүдән саклау, жирләрнең торышын начарайтуның башка	2021-2023 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	"Актүбә ш. т. п." башкарма комитеты

төрлөрөн саклау, минераллаштырылган полосалар булдыру								
---	--	--	--	--	--	--	--	--